

Vanaf maart 2017 worden in de Waag de risicotaxaties bij volwassenen gedaan met de FARE, en vanaf januari 2019 is de FARE verplicht gesteld voor het ambulante forensische veld. Ondertussen is de afdeling onderzoek i.s.m. Transfore, Kairos en Fivoor bezig met een validatieonderzoek naar de FARE dat door KFZ wordt gefinancierd. In dit onderzoeksbulletin stellen we je op de hoogte van de stand van zaken van het FARE onderzoek en andere FARE-ontwikkelingen.

Het validatie onderzoek

Bij de ontwikkeling van nieuwe risicotaxatie-instrumenten is het belangrijk om te onderzoeken of een instrument meet wat het moet meten (validiteit) en of het betrouwbaar is. De validiteit en betrouwbaarheid zijn onderdeel van de psychometrische kwaliteit van een instrument en zijn de focus van het huidige FARE-onderzoek. De resultaten worden eind 2019 verwacht. Het onderzoek bestaat uit de volgende deelonderzoeken, waarvan de eerste resultaten deels bekend zijn:

1. Overeenstemming met andere instrumenten

Het doel van de FARE is om op clientniveau de belangrijkste risicofactoren te identificeren en te monitoren in herhaalmetingen en om het recidiverisico te bepalen. Om te onderzoeken of andere risicotaxatie-instrumenten dezelfde set van risicofactoren identificeert (convergente validiteit), vergelijken we de FARE-uitkomsten met die van andere risicotaxatie instrumenten die ongeveer hetzelfde meten, zoals de RAF GGZ volwassenen, de LS/CMI en de IFpBE. De eerste resultaten bij 22 cliënten wijzen uit dat – zoals verwacht - hoge scores op de FARE-items samenhangen met hoge scores op die van andere risicotaxatie instrumenten.

2. Overeenstemming tussen beoordelaars

De FARE-uitkomsten moeten hetzelfde zijn als meerdere beoordelaars onafhankelijk van elkaar bij

dezelfde client de FARE invullen (interbeoordelaars-betrouwbaarheid). De eerste resultaten bij 43 cliënten wijzen op een redelijke overeenstemming tussen studenten en behandelaren. De overeenstemming op de statische FARE-items was beter dan die op de dynamische FARE-items. Naar aanleiding van deze resultaten zijn de toelichtingen op de items en de antwoord- categorieën aangescherpt. Er is dus een versie 2 van de FARE Handleiding in de maak. Een pilot met deze versie levert een betere overeenstemming op voor de dynamische risicofactoren.

Tijdslijn FARE onderzoek en producten

Oktober 2017	Start validatie onderzoek
Januari 2019	FARE verplicht gesteld als risicotaxatie-instrument in de ambulante forensische zorgsetting
Zomer 2019	Oplevering FARE handleiding versie 2 met bijbehorende versies van het codeerblad en de interviewgids
December 2019	Afronding onderzoek en oplevering eindrapport validatie FARE

3. Herhaalmetingen

Het derde deelonderzoek richt zich op de vraag of de dynamische FARE-items voldoende sensitief zijn om veranderingen te kunnen weergeven (veranderingsgevoeligheid). Aanvullend wordt onderzocht welke subgroepen weinig of juist veel verandering laten

zien. De resultaten laten zien dat de relatie met de (ex-)partner (D5 Problematische ex-partnerrelatie) in gemiddeld 1 maand sneller verandert dan bijvoorbeeld hoe een client zijn vrije tijd invult (D4 Beperkte vrijetijdsbesteding). Er zijn nog onvoldoende gegevens beschikbaar om iets te kunnen zeggen over de vraag bij welke subgroepen de veranderingen sneller worden bewerkstelligd.

4. Voorspellende waarde

In het laatste deelonderzoek wordt onderzocht in welke mate de FARE in staat is om recidive te voorspellen (predictieve validiteit). Een belangrijke indicator hiervoor is dat cliënten met een hoog recidiverisico ook daadwerkelijk sneller recidiveren dan cliënten met een lager recidiverisico. Over de voorspellende waarde valt nog niet veel te zeggen omdat de recidivecijfers pas eind 2019 beschikbaar zullen zijn.

Beschikbare FARE producten

Website

Op <http://www.fare-ambulant.nl> vind je alle informatie over en producten van de FARE en de worden toekomstige ontwikkelingen op FARE-gebied belicht. Hieronder een samenvatting van de nieuwste FARE-ontwikkelingen.

Scoreformulier met stappenplan

De projectgroep merkte bij de gebruikers van de FARE dat er behoefte is aan meer houvast om tot een gestructureerd klinisch oordeel te komen van het recidiverisico. Daarom is het FARE codeerblad uitgebreid met een stappenplan die houvast biedt om tot een onderbouwde inschatting te komen. Het stappenplan is gebaseerd op het RNR-model en de Central 8 criminogene risicofactoren. Het codeerblad inclusief stappenplan is te vinden op <http://www.fare-ambulant.nl>

Interviewgids

Behandelaars vinden het soms lastig om in het gesprek met cliënten informatie te verzamelen om de

FARE-items te scoren. Voor deze behandelaars heeft de projectgroep een interviewgids ontwikkeld waarin vragen staan geformuleerd om de juiste informatie te verzamelen om items te kunnen scoren. Hieronder een voorbeeld van de vragen die kunnen worden gebruikt om item D6 'instabiliteit woonsituatie' te scoren. De volledige interviewgids is te vinden op <http://www.fare-ambulant.nl>.

D6: Instabiliteit woonsituatie	
24	<p>Kunt u iets vertellen over uw woonsituatie van de afgelopen 6 maanden?</p> <p><i>Indien nog niet beantwoord:</i></p> <p>① Waar heeft u de afgelopen 6 maanden gewoond?</p>
<p>Het gaat er om te ontdekken of en hoe vaak er verhuisd is en of er sprake is (geweest) van stabiele (huur)huis of voor langere tijd inwonend bij anderen. Bij een instabiele woonsituatie is er geen vast woning zoals in een (anti-)kraakpand of onderhuur.</p>	
25	<p>Kunt u de omgeving beschrijven waarin u de afgelopen 6 maanden heeft gewoond?</p> <p><i>Indien nog niet beantwoord:</i></p> <p>① Hoe is uw relatie met de burens?</p> <p>② Is er sprake van overlast?</p> <p>③ Is er sprake van criminaliteit zoals geweld, diefstal en/of drugs(handel)?</p> <p>④ Is er sprake van armoede of slechte behuizing?</p> <p>⑤ Zijn er voldoende voorzieningen in de buurt zoals winkels en/of scholen?</p>
<p>Het gaat er om te ontdekken in welke mate de cliënt in een achterstandswijk woont.</p>	

Afbeelding 1: Onderdeel van de FARE interviewgids

e-Learning module

Er is een e-learning module beschikbaar van de FARE. Deze is bedoeld voor behandelaars die getraind zijn in een ander risicotaxatie instrument en een korte kennismaking met de FARE wensen. Deze training wordt aangeboden door GGzEcademy. Zie <https://forensischeleerlijn.nl/aandeslag> voor meer informatie. Na registratie selecteer je in de keuzelijst Leeromgeving de optie Forensische Leerlijn.

Toekomstige FARE producten

Handleiding versie 2

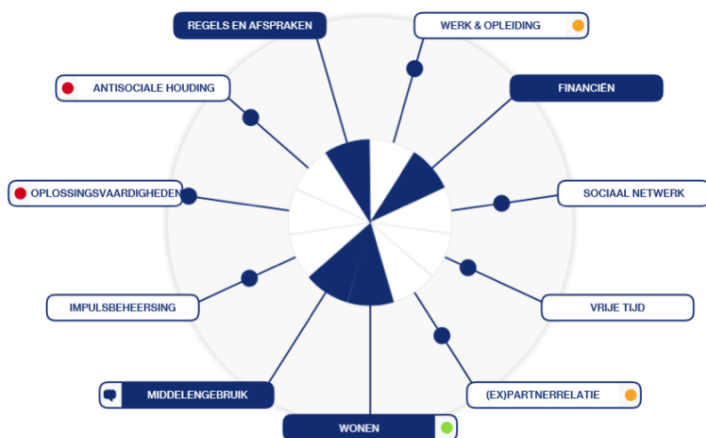
Zoals eerder aangegeven komt in oktober versie 2 van de FARE Handleiding beschikbaar. Ook het codeerblad en de interviewgids zijn op deze versie afgestemd. Omdat versie 2 een aanzienlijke verandering heeft ondergaan, is het aan te bevelen om ook de digitale versies van de FARE in diverse ROM-systemen en EPD's aan te passen.

Voor zover ons bekend is de FARE beschikbaar in de volgende ROM-systemen en EPD's: QuestManager (Vital Health), Bergop (Praktikon), ROQUA (UMCG), NET-Q ROM en USER (Impulse Info Systems).

FARE spin

Op dit moment wordt er gewerkt aan een clientversie van de FARE in de vorm van een webbased applicatie die op elke device kan worden ingevuld.

De FARE Spin bestaat enkel uit de 11 dynamische risicofactoren. Client beoordeelt zelf zijn eigen functioneren op de dynamische risicofactoren en de scores worden visueel weergegeven in de vorm van een spinnenweb (zie Afbeelding 2 FARE-items). De cliënt en de behandelaar kunnen tijdens de behandelsessies vervolgens in gesprek over de scores op FARE Spin.

Afbeelding 2: FARE-items

Afbeelding 3: Risico- en beschermende factoren

Naast het scoren van de items kan client bij elk item aangeven of hij hulp nodig heeft of het zelf kan. Tenslotte kan client aangeven wat in zijn beleving de meest belangrijke risico- en beschermende factoren zijn (zie Afbeelding 3 Risico- en beschermende factoren).

Als de cliënt de spin meerdere keren invult, wordt ook de verandering in risico- en beschermende factoren zichtbaar. Momenteel wordt de eerste versie van de FARE-spin getest in een pilot. Hopelijk zal de spin in het najaar 2019 beschikbaar komen voor alle cliënten in ambulante forensische zorg of begeleiding.

Reacties op dit onderzoeksbuletin zijn welkom. Neem contact op via info@fare-ambulant.nl of kijk op <http://www.fare-ambulant.nl> voor meer informatie